tio in moꝛientiũ deductione. Nam boni ange-
li ducunt aĩas moꝛiẽtiũ ĩ celũ. Luc. xvj. de La
zaro. Sic ſacerdotes angelici ꝺ terrenis deſi-
derijs ad amoꝛẽ celeſtiũ tranſferũt penitẽtes
qui eis ꝯfitentes. peccatis p̃ſtinis moꝛiuntur
j. Pet. ij. Peccatis moꝛtui iuſticie viuamus.
Quarto in doꝛmientiũ excitatiõe. Nã Act. xij
legitur ꝙ angelus dñi aſtitit et lumen refulſit ĩ
habitaculo carceris. ꝑcuſ. ꝗꝫ la. pe. excita. eũ
dicens. Surge velociter. Moꝛalit̃ pe. doꝛmi-
ens in carcere eſt peccatoꝛ irrititus mala con
ſuetudine qui iacet inter duos milites. vinctꝰ
cathenis duabus. ꝛ duo cuſtodes ante hoſtiũ
cuſtodiebãt. duo milites moꝛs ꝛ demon. moꝛs
inſidiat̃ coꝛpi. demõ anime. due cathene amoꝛ
delitiandi ꝛ pudoꝛ reuelandi duo cuſtodes ne
homo hoſtiũ ꝯfeſſionis exeat. p̃ſumptio venie
ꝛ ꝯfidentia ꝓlixe vite. Huic aſtare debet ſacer
dos angelicus. ꝛ eum coꝛrigendo excitare ꝑ-
cutere et nõ palpare. Sic moꝛalizat hoc Hol.
ſuper li. ſa. lec. lxxxij. Iſti angelici ſacerdotes
etiam gaudent de conuerſione peccatoꝛum et
penitentia ipoꝝ ꝓpter duo. Primo quia peni-
tentibus peccatoꝛibꝰ exhoꝛtatione ſacerdotũ
ipſi. ſ. ſacerdotes a damnatione liberant̃. quia
dicit Iſid. de ſum. bo. li. iij. Sacerdotes ꝓpter
populoꝝ iniq̃tatẽ damnant̃. Si eos aut igno
rantes non erudiant. aut peccãtes nõ arguãt
dicente dño per ꝓphetam Ezech. ij. iij. xxxiij.
Speculatoꝛẽ dedi te domui iſrael. ſi non fue-
ris locutꝰ vt cuſtodiãt ſe a via mala. Et ſi impi
us in iniq̃tate ſua moꝛietur ſanguinem eius ꝺ
manu tua requiram. Secũdo ideo gaudent. qꝛ
de penitẽtia pctõꝝ p̃miantur. Teſte Chryſo.
de dignitate ſacerdotali. li. iij. Bene agẽte po-
pulo vnuſquiſqꝫ ꝓ merito ſuo remuneratur. ſa
cerdos aũt ꝓ bonis oĩuꝫ. habebit eñi ꝓ bonis
ꝓprijs auream. ꝓ acq̃ſitione alioꝝ aureolam.
Hꝺ tñ p̃ncipaliter intelligitur de p̃dicatoꝛibꝰ
Quarti angeli ſunt mentalis puritatis videli-
cet homines iuſti et ſancti angelice puritatis
ſectatoꝛes que in terra celũ hoc coꝛpale ĩ coꝛ-
poꝛibus mũdis ꝛ caſtis adhuc poſiti p̃ter car
nem viuẽtes angelicã ducunt vitam. Quia ſm
Hiero. In carne preter carnẽ viuere angelica
vita potius ẽ ꝙ̃ humana. tales poſſunt dicere
cum apl̃o. Nr̃a ꝯuerſatio ẽ ĩ celis. ad Phil. iij
Vñ Ambꝛo. in li. de viduis. Supgreditur inq̃t
v̓ginitas conditionẽ humane nature per quã
homines aſſimilantur angelis. Maioꝛ tñ victo-
ria v̓ginum ꝙ̃ angeloꝝ. Angeli eñi ſine carne
viuunt v̓gines aũt in carne triumphãt. Iſti an
gelici hoĩes de penitẽtia peccatoꝝ gaudẽt ꝓ-
pter tria. Primo ꝓpter dei honoꝛem. ſm illud
Baruch. vj. Gaudentes in honoꝛe dei. Cũ eñi
angeli omnes affectiones et actiones ſuas oꝛ-
dinant ad deum. hinc eſt ꝙ in quocunqꝫ facto
relucet honoꝛ diuinus ſuper illo gaudent ꝛ de
cõtrario ꝯtriſtãtur. Et qꝛ ꝯuerſio peccatoꝛis
eſt ad honoꝛẽ dei. Sicut eius auerſio eſt in in-
honoꝛationẽ ipſius ꝛ cõtemptum. Sicut patet
Joh. viij. dñs dixit iudeis ipm̃ blaſphemanti-
bus. ego honoꝛifico patrẽ meum. ꝛ vos inho-
noꝛaſtis me. Idcirco iſti angeli digne gaudẽt
de cõuerſione peccatoꝛis ad deũ. Sicut gaui-
ſus ẽ beatꝰ Paulus. ij. Coꝛ. vij. de conuerſio-
ne Coꝛinthioꝝ. Multa mihi fiducia eſt apud
vos. ſ. de ꝑfectiõe boni inchoati. Multa mihi
gloꝛiatio ꝓ vobis. i. de opibus veſtris bonis.
Et infra. Qm̃ ſi ꝯtriſtaui vos ĩ ep̃la. ſ. dure re-
cipiendo non me penitet. et ſi me peniteret ſcꝫ
p̃us videns ꝙ ep̃la illa ꝛ ſi ad hoꝛaꝫ. i. tranſi-
toꝛie vos ꝯtriſtauit. nunc gaudeo non qꝛ ꝯtri
ſtati eſtis. ſed qꝛ cõtriſtati eſtis ad penitẽtiam
glo. Sicut medicus non gaudet de amaritudi
ne medicine quã infirmo ꝓpinauit. ſed de ſani-
tate plena ꝯſecuta. Secũdo gaudẽt ꝓpter dei
infinitam bonitatẽ. Cum ẽ minus bonũ eligit̃
ꝓ optimo bono. tunc illud optimũ vilipendit̃.
Hic ꝯtingit qñ creatura ꝓ creatoꝛe eligitur et
diligit̃ ꝛ ꝯuertit ſe ad delitias coꝛpis et p̃po-
nit illas deo ꝛ gaudijs celi Ergo peccatoꝛ quo
tienſcunqꝫ peccat maiꝰ dedecꝰ exhibet deo ꝙ̃
iudei q̃ aliqualiter ignoꝛãter peccauerũt xp̃m
crucifigendo. quia ſciẽter peccat non ex infir-
mitate vel ignoꝛãtia. ſed ſepius ex certa mali-
cia. qñ aũt ꝯuertitur ꝛ penitet tũc honoꝛat de-
um penitendo. quem inhonoꝛauit p̃us peccan
do. Ideo ꝺ hoc merito gaudẽt angelici hoĩes
Tertio ꝓpter ꝓximi charitatẽ. qꝛ q̃ſqꝫ fidelis
ꝯgaudet ꝓximo ꝺ ſuo bono. qꝛ ſm apl̃m. Om-
nes vnũ coꝛpus ſumus. ſinguli aũt alter alteri
us mẽbꝛa. Si gaudet vnũ membꝛum ꝯgaudẽt
omnia mẽbꝛa. Et ſi patitur vnũ membꝝ cõpa
tiũtur oĩa. Sic in coꝛpe myſtico q̃libet fidelis
ex charitate ꝯgaudet alteri ĩ bono ſuo. ꝛ cõpa
titur in malo. j. Coꝛ. xij. Sic fecit apoſtolꝰ ad
Phil. iij. Gaudeo inquit ꝛ cõgratuloꝛ oĩbꝰ vob
idip̃m auteꝫ ꝛ vos gaudete. ꝛ congratulamini
mihi. ꝛ hoc de bonis ĩ gratia dei acceptis. In
malis autẽ qualiter omnibꝰ cõpatiebat̃ appa
ret. ij. Coꝛ. xj. Quis infirmat̃ ꝛ ego non infir-
moꝛ. quis ſcãdalizatur ꝛ ego non vroꝛ?

¶ Dominica quarta poſt tri-
nitatis. Sermo pꝛimus.

NOn ſunt con
digne paſſiones huius t̃pis ad fu

turã glĩaꝫ Ad Roma.viij. Cõſueuerũt ſtructõ
res temploꝝ ⁊ regaliũ palatioꝝ ꝑus per ma=
nus lapicidaꝝ lapides aptare.⁊ ſubtilit̃ poli
b re q̃ debebãt ĩ ſtructurã tẽpli aut palatij regal̃
poni vel locari ne edificationis tp̃e ſonꝰ aliq̃s
audiatur. Sicut legitur.iij. Reg.vj.feciſſe. Sa
lomon. Qui cum vellet edificare templũ dño
de lapidibꝰ quadratis ⁊ politis ꝑus iuſſit lapi
des parari.⁊ ſic in edificatione non audiebat̃
ſonus malleoꝝ.q꞉ extra tẽplũ lapides fuerũt
ſecti et politi. Spũaliter ſtructoꝛ celeſtis tẽpli
et palatij regij xp̃s eſt.lapides ad hoc edifici=
um celeſte ſunt hoĩes electi. De q̃bꝰ.j.Pe.ij.
Ipſi tanq̃ lapides viui ſupedificamĩ domos
ſpũales. Et Apoc.xxj. Fundamẽta muri ciui=
tatis omni lapide p̃cioſo oꝛnata. Sed p lapici
das moꝛaliter intelligũtur omnes mali et toꝛ=
toꝛes bonoꝝ electoꝝ. Quia ſicut illi ſecant la
pides ⁊ expoliũt eos qui debeãt poni in edifi=
cium materiale. Sic ⁊ mali varijs ꝑcuſſionibꝰ
⁊ paſſionibus aptãt bonos vt fiant apti ĩ ſtru=
cturam celeſtẽ. De quibꝰ canitur ĩ hymno. Tõ
ſionibus p̃ſſuris expoliti lapides ſuis aptãtur
locis. Per manum artificis.ſ. xp̃i diſponũtur
permanſuri ſacris edificijs. Et hoc facit ille ce
leſtis ſtructoꝛ xp̃s. Ideo ne ibi ſonꝰ tribulati=
onis aut paſſionis ab electis audiatur quia ab
ſterget deꝰ omnẽ lachꝛymam ab oculis ſctõꝝ
et moꝛs non erit vltra.neq꞉ luctꝰ.neq꞉ clamoꝛ
neq꞉ doloꝛ erit vltra que p̃ma abierũt. Apoc.
xxj. Ideo dicit Petrꝰ rauaneñ.in edificatione
templi omnes lapides ꝑus ſecabãtur ne in il=
lius poſitione ſonus audiret̃ malleoꝛũ.nec in
hoꝛreo ponitur granũ donec flagellis aut tri=
tulantiũ pedibus ſit excuſſum. Sic ⁊ viui lapi=
des qui ponendi ſunt in illa celeſti hieruſalẽ q̃
edificatur vt ciuitas varijs infoꝛtunioꝝ excuſ
ſionibꝰ poliũtur anteq̃ in edificio celeſtis hie=
ruſalem collocentur. Et beatꝰ Berñ.li.medi.
In regione inq̃t tua amaritudo locum non hꝫ
Non eſt aduerſariꝰ impugnãs.nulla rixa.nul=
lum impedimentũ.nullꝰ timoꝛ.nulla inquietu=
do.nulla pena.nulla moleſtia.nulla diſcoꝛdia
Sed pax ſumma ⁊ laus dei ſecura ſine fine.po
liũtur etiã lapides h̃ q̃ imponi in illo edificio
debẽt.quia ſancti viri quos ꝓuidentia dei ele=
git ad ꝑcipiendum celeſte regnũ.ꝑus hic exa=
minãtur tribulationibus et penis.vt cum ira=
cundi et impatiẽtes ac etiam deficiẽtes ſub di
uino examine in gehennã ꝓijcict̃.pulchꝛi vo ⁊
politi in loco celeſtis edificij honoꝛabiliter re
ponent̃. Attñ tales tribulationes et paſſiones
quas hic electi patiũt̃ ad futura gaudia q̃ꝓ il=
lis dabũt̃ nihil oĩno reputant̃.q꞉ dicit haymo
Si quilibet hoĩuꝫ omnia p̃cepta veteris et no=
ui teſtamẽti potuiſſet impleuiſſe ⁊ poſſet implẽ
re.et omnia genera toꝛmentoꝝ ꝑferre.carce
res.ſaltꝰ.aculeos.vngulas.vſtiones.lapida=
tiones.crucifixiones.in ſarthagine frixiones.
per multa curricula tempoꝛũ nequaq̃ adhuc
eſſet dignꝰ glĩa quaꝫ ꝑcepturi ſunt electi. Ideo
apl̃s in v̾bis allegatis dicit. Non ſunt ꝯdigne
paſſiones ⁊c̃. Sed q̃re꞉q꞉ illa tp̃alia ⁊ illa eter
na ſunt. In his v̾bis tria innuit.p̃mo p̃ntis tẽ
poꝛis paſſiones.ibi.paſſiones huiꝰ tp̃is.ſcõd
ingẽtis gloꝛie reuelatiões.ibi.ad futurã glĩaꝫ
tertio amboꝝ ad inuicẽ compationes.ibi.nõ
ſunt ꝯdigne vt ſic dicatur.paſſiones huiꝰ tp̃is
ad futurã glĩaꝫ que reuelabit̃ in vobis.ſ.com=
parando non ſunt ꝯdigne. Pro quo notandũ J
paſſiones huius tp̃is ſunt triplices innate ne=
ceſſarie.illate ꝓbatoꝛie.et aſſumpte volũtarie
Prime paſſiones innate neceſſe ſunt fames.ſi=
tis.caloꝛ.frigus.laſſitudo.egritudo.et moꝛs.
has paſſiones Adam in ſtatu inocentie nõ ſen
ſit. Sicut declarat Tho.de argẽ.in cõpẽ.the.
veri.li.ij.c.lxij.vbi loquens de ꝓthoplaſto.fu
it inquit ſine penalitatibꝰ q꞉ nec eſuriuit nec ſi=
tiuit frigus vel eſtus laboꝛ vel infirmitas eum
non leſit nec moꝛtẽ expectauit.q꞉ viuens erat
ad glĩaꝫ trãſferẽdus veſtibus non indiguiſſet.
et verecundiã nudꝰ nõ ſenſiſſet. Natura quoq꞉
in eo ad defoꝛmitateꝫ membꝛoꝝ non erraſſet.
hec ille. Sed cũ per pctm̃ cecidit extra innocẽ
tie ſtatũ.ſtatim illas paſſiões ſenſit.q꞉ fames
ſitis et alia ſunt defectus ⁊ pena ſui peccati vt
dicit magiſter li.ij.di.xx. Et Hugo p̃mo li.pte
vj.c.xxvj. Ideo dicit Tho.ſup ſcripto.ij.ſñia
rum. Quã cito hõ per inobediẽtiã peccauerit
ſublata eſt ab eo oꝛiginalis iuſticia que nõ põt
auferri niſi ꝑus ratione a deo auertẽte.et tunc
ſubtracto vinculo iuſticie oꝛiginalis.vires ĩfe
rioꝛes facte ſunt rebelles rationi.ideo ſequun
tur in hoĩe moꝛs ⁊ alij defectꝰ naturales.ideo vt
dicit ſantus Tho.in ſcp̃to.q.ij. Prima ẽ paſ=
ſio vel defectus eſt fames.de qua magiſter.li.
ij.di.xx. Eſt eni ĩmoderatus appetitus edendi K
cui non ſubiacuiſſet hõ ſi non peccaſſet. Eꝫ.ꝑ=
culdubio peccaret niſi hunc defectũ cibo ꝓue=
niret.habebat eni naturalem appetituꝫ ⁊ ĩmo
deratũ cui ita ſatiſfaciendũ erat ne defectus fa
me ſentiret̃.⁊ ſũt v̾ba Hugonis.li.j.vbi ſ̃. Si
cut eni fames ex p̃moꝝ parentũ peccato ꝓue=
nit.ita adhuc ex pctõ hoĩuꝫ fames p munduꝫ
homines angit. Quia legit̃.ij. Reg.xxj.q꞉ fa=
cta ẽ fames in diebus Dauid tribus aunis.et
dixit dñs ꝓpter Saul ⁊ domum eius.qui occi
dit gabaonitas.quia Saul fecit irritum iura=
mentũ qd̃ ſtatuit Joſue cuꝫ gabaonitis. Joſue
ix. Et occidit eos.ob hãc cauſaꝫ miſit dñs fa=

mem ad vltionem. Ad idem legit̃. iiij. Reg. vj.
q fames eſt facta in ſamaria. et tamdiu obſeſ-
ſa fuit donec vẽderet̃ caput aſini. lxxx. argẽte-
is. et quarta ps cadi ſtercoris columbarũ. v.
argenteis. vbi dicit glo. caput hic accipitur ꝓ
toto animali ſm aliquos. qꝛ hic eſt modus lo-
quendi ſm emptores. Scdm aliquos vo acci-
pitur ꝓ parte. Sed cadus eſt quedã mẽſura de
terminata. Nã ſm Jſid. xvj. ethimol. Amphob
ra eſt vas ↄtinens vrnas tres. Stercus autez
columbaꝝ nõ accipit̃ h ꝓprie. qꝛ nõ eſt come-
ſtibile nec refectiuũ. ſed magis corruptiuũ. ſꝫ
accipit̃ improprie ꝓ gutture vbi ↄgregant̃ gra
na a columbis comeſta. et illud ꝓijcit in fimo
cõiter. Sed tunc fame inualeſcẽte coci diuituz
illud reſeruabãt. vt grana pplo fame periclitã-
ti venderent. Et qs dubitat talem famẽ etiã ꝓ-
pter peccata hoĩum accidiſſe. Quia dicit dñs
Ezech. xiiij. Terra cũ peccauerit extendã ma
num meã ſup eam et ↄteram panẽ eius ꝛ imit-
tam in eaꝫ famẽ. Recordor ꝛ ego nondũ ſeni-
or aliquot fames per mundũ generales. ꝛ for-
taſſis ideo venerũt. qꝛ elemoſyna fraudati ſũt
ipſi paupes. Quia dicit Hiero. doc. glorioſus
ſuper Malach. ꝛ habet̃ allegatiue. xvj. q. j. c.
Reuertimi. Si qñ fames ꝛ penuria ꝛ rex oĩuz
egeſtas opprimit mũduꝫ. ſciamᵘ hoc ex ira dei
deſcendere qui ſe in paupibus q nõ accipiunt
elemoſynã fraudari. loqt̃ hec Hieroᵘ. Sed vt
de generalibus taceaꝫ. de ſpecialibᵘ videmᵘ p
experientiaꝫ quotidianã. Naꝫ ſi hõ iã ſatura-
tur cito facta digeſtione fame angariat̃. Nã et
xps poſtq̃ ieiunaſſet. xl. diebus. et totidem no
2 ctibus poſtea eſurijt. Secunda paſſio eſt ſitis
quã electi homines ꝓpter deũ libenter ſuſtinẽt
Sicut legitur de abbate Machario. Quotiẽs
cuꝫ fratribᵘ facta charitate reficiebatur. hoc i
proprio corde ſtatuerat vt q̃ntos calices vini
habuiſſet: tot diebᵘ nec ipaꝫ aquã guſtaret om
nino. Cum fratres eiᵘ vinũ porrigerẽt cũ gau-
dio ſuſceperat et ſumebat vt poſtea ſe ſite ma-
cceraret. Quod cũ diſcipulus eiᵘ vidiſſet patefe
cit ſenibus. ne ei vinum porrigerẽt. et ſic amo-
do non fecerũt ne ſe nimium maceraret. vt ha
betur in vitaſpa. li. ij. c. xlix. Sed ſunt nõnulli
qui hic paſſiones has et defectᵘ oĩno ſuſtinere
nec vna die q̃dã ſuſtinere poſſunt. Sꝫ eas tãq̃
vincula q̃dam dirumpũt. pᵐmam videlicet fa-
mam per quotidianã crapulã. ſecundã ſcilicet
ſitim p ebrietatẽ. ideo ibi famẽ patiẽt̃ vt canes
nec aquã vniᵘ gutte poſſunt impetrare. Sicut
ꝓbat deuotus doc. Amãdus in ho. ſa. li. j. c. x.
Bibuli inq̃t crapuloſi. et qui ventri ſuo ſeruie-
rant velut lupi famelici fame incredibili ac ſiti
intollerabili affligebũtur cupientes guttaꝫ aq̃
minimã ꝓ refrigerio lingue ſue. flãmalũ incen
dio adulti recipe. ꝛ nemo illis dabat. Sꝫ et de
mones teterrimi cũ titulis ardẽtibus iux̃ eas
ſtabant ꝛ potũ quẽdam ſulphuriũ plumbo liq̃
facto ſitẽm. nimio calore eſtuantẽ in os eorum
fortiter infundebãt. Tertia paſſio ẽ calor queꝫ
multi ſancti patres i deſerti locis ꝓ futura glo
ria habẽda ſuſtinuerũt. ſicut beatᵘ Hiero. q in
vaſta ſolitudine q exuſta ſolis ardoribᵘ horri-
dum monachis pſtabat habitaculũ p q̃drien-
nium cõmoratus eſt. vt habetur in legeda ſua
Quarta eſt frigus qd etiã multi electi paſſi ſũt
ꝛ adhuc ꝓpt̃ deũ patiũt̃. Sicut beatᵘ Paulus
qui dixit ſe fuiſſe in frigore ꝛ nuditate. ij. Corl.
xj. Sed hec duo vincula paſſionũ rumpũt mo-
derni. Primũ videlicet calorem p veſtiũ ſubti-
litatẽ. ſ. frigus p veſtiũ nimietatẽ. Et ideo i fu-
turo habebũt calorẽ nimiũ et ſtridorẽ dentiũ.
qꝛ ad calorẽ nimiũ tranſeũt ab aquis niuium.
Job. xxiiij. Quinta paſſio eſt laſſitudo quaꝫ ꝛ ID
xps aſſumpſit. vt habet̃ Joh. iiij. Qd fatigatᵘ
eſt ex itinere ſedebat ſupra fontẽ. Fatigatᵘ eni
fuit ꝛ laſſus ꝓpter ſalutem noſtram. ꝛ vere bea
tus erit qui exemplo xpi fatigatur ꝓpter ſalu-
tem ſuam ꝓpriam. Et ſunt nõnulli qui laſſant̃ i
multitudine peccatoꝝ. quales ſunt illi qui di-
cunt Sap. v. Laſſati ſumus in via iniq̃tatis. et
bñ dicunt ſe laſſos ꝛ laſſatos. nec miruꝫ. qꝛ ſci-
tis q graue onus impoſituꝫ viatori facit eũ ci
to laſſum. Iniq̃tates noſtre ſũt graue onᵘ. Iu
xta illud ps. xxxvij. Sicut onus graue graua-
te ſunt ſup me. Igitur volumᵘ nolumus ſi iniq̃
egimus in via laſſamur. Et dicit Hol. ſuper p-
dicto vbo. Laſſati ſumus in via iniq̃tatis q aſ-
ſumit ꝓ lectiõe. lxi. Iſta laſſatio o multo expe-
rimento verificat̃ in omni genere pctõꝝ puer-
ſorumqꝫ hoĩuꝫ. qꝛ inter nobiles et milites qui
dam ſunt q ꝓ vanitate et fama volanti i ore ho
minum ſe exponũt totaliter. Nam manifeſtuꝫ
eſt q plus ſuſtinent de pena in vno tormẽto
vel bello. q̃ ſanctus monachus i decem annis
Similiter mercatores qui mare tranſeunt per
ſonaliter. paſſus periculoſos. latronuꝫ inſidi-
as. et inuidas ſociouꝫ vere experiuntur vias
mundi eſſe difficiles. Similiter clerici vel laici
qui curias magnorum regum vel comituꝫ vel
epiſcoporum ingrediuntur ad ſeruienduꝫ. ſci-
unt quãtum iſta via habeat vbi per decem vel
ſeptem annos ſeruiunt cuꝫ remorſu conſciẽtie
ſi non ſunt deſperati vel omnino fatui quare di
cere bene poſſunt. Laſſati ſumus in via iniq̃ta
tis et predicationis et ambulamus vias diffi-
ciles. viam autem domini ignoramus. Nã fre-
quenter. vt dicit glo. Plus laborant homines
mali ad perficienduꝫ peccata ſua q̃ iuſti labo-

rant ad ꝑficiendū opera iuſticie. Sic patet de
fornicatore vel fure qui maiorib⁹ laboribus ⁊
periculis ſe exponunt vt habeāt intentum. licꝫ
frequēter deficiāt ꝙ iuſtus religioſus ad matu
tinum ſurgendo. deoqꝫ ꝓ futura gloria ſeruien
do. et quia hꝫ ſcilicet laſſant̄ ſolūmodo ꝓ inani
gloria ⁊ terrenis. ideo laborabūt et laſſantur
ibi in ſupplicijs eternis. quia de quolibet tali
dicit pſ. xlviij. Laborabit in eternū ⁊ viuet ad
huc in finē. Sexta paſſio ē egritudo. nec iſtaꝫ
Adam in ſtatu innocentie ſenſit nec ſi in ea mā
ſiſſet. quia dicit Aug⁹ in li. de q̄ſtionibus vete-
ris et noui teſtamenti. ꝙ arbor vite omnino
omnem corruptionem prohibebat et valebat
vſqꝫ ad determinatū tempus. quo finito erat
homo tranſlatus ad ſpūalem vitam vl' iterum
indiguiſſet ſumere de ligno vite. hec ille. Sed
poſt peccatum corrupta ē adeo humana natu-
ra. ꝙ multis ſubiacet infirmitatib⁹. quia dicit
Innoc. de vita hu. condi. li. j. c. xxvij. Subito
cuꝫ non ſuſpicatur infortuniū. calamitas irru-
it. accidit morbus. inuadit mors. Attamē egri
tudo ꝙuis irritari non poſſit ſi hanc quis pa-
tienter tulit. vitam eternam mereri poterit. qr
infirmitas grauis ſobriam facit animam. Ecci
xxxj. Ideo legitur ꝙ quidā miles rogauit ſan-
ctum virum vt eum a morbo liberaret. Sed
audito ab eo ꝙ melior eſſet in egritudine ꝙ in
ſanitate. dixit vir ſanctus. ora deum vt ſeruet
te in ſtatu in quo magis humilieris. Sed hanc
egritudinem quaſi vinculum ſalubre rumpunt
quidam per medicinam. vt dicit dominus per
pſ. cxv. Dirupiſti vincula mea ti. ⁊c̄. Septia
paſſio eſt mors que omnium terribilium eſt ter
ribiliſſima. iij. ethi. hec etiam inflicta eſt ꝓ pec-
catis ꝑmorum parentuꝫ. vt dixi ſupra feria ſe-
cunda paſce. ſermone. ij. iiij. N. Ideo dicit In-
nocen. vbi ſupra. c. xxij. Morimur cum viuim⁹
et tunc deſi mus mori cum deſiuimus vi-
uere. Et iterum. mors inquit inſtanter occur-
rit et impediri non valet. Sed tamen nota. ſi
mors licet timoroſa equanimiter fertur homo
ꝑ eam purgatur. Sicut probat Greg⁹. iij. dia
logorum. de quodam viro ſancto qui mirabi-
liter timuit ī morte. poſtea apparuit cuidaꝫ in
ſplendida veſte dicens ſe illo timore purgatū
he ſunt ſeptem paſſiones innate neceſſe ꝙ iam
vitari non poſſunt. quod patet ex verbis ma-
giſtri li. ij. di. xxxij. vbi dicit. Illud autem non
immerito queri poteſt. vtrum peccatum origi
nale debeat dici volūtarium vl' neceſſariū? Et
reſpondet et neceſſarium poteſt dici. quia vi-
tari non poteſt. vnde ꝓpheta dicit. de neceſſita-
tibus meis erue me. Et voluntarium nō incon
grue appellat̄. quia ex volūtate ꝑmi hominis

ꝓceſſit. Secunde paſſiones ſunt illate ꝓbato-
rie. quia ꝑ eas homo cognoſcitur et ꝓbatur.
vnde legitur in li. de nugis phorum ꝙ multis
phis ꝯgregatis ceperūt conferre inter ſe quō
cognoſceretur hō aut ꝓbaretur. et diuerſi di-
uerſimode reſponderūt. Unus dixit. homo ꝓ
batur ad modum vitri. Alius dixit ꝙ ꝓbatur
ad modum carbunculi. Terti⁹ dixit ꝙ cogno-
ſceretur ad ſilitudinē auri. ꝑm⁹ bn̄ dixit. ſecū-
dus melius. et tertius optime. Primus igitur
dixit ꝙ ꝓbaretur ad moduꝫ vitri. quia vitrum
pulchrum ē et aſpectu perlucidum. et tamē nō
probatur viſu an ſit ītegrum ſed tactu. quan-
do eni tangitur tunc per ſonuꝫ ꝓbatur. Si eni
integrum eſt dat ſonum integrum et acutum.
Si vero eſt fractum reddit ſonum raucum et
diſſonātē. ita eſt de homine. Ideo dicit Hiero⁹
j. dialogorū. Qualis vnuſq̄ſqꝫ intra ſe lateat
illate ꝯtumelie ꝓbant. Nā ſicut ſuperbi hono-
ribus. ſic plerūqꝫ humiles ſui deſpectione gra
tulātur. Ideo legitur de pho Ariſcippo q̄ fu-
it diſcipulus Socratis. ⁊ claruit atthenis. hic
cum vituparetur v̄bis a quodam ꝯtumelioſis
fugit ab eo. Et cuꝫ ille inſequeretur eundem re
ſponde mihi, ait phs. tibi data eſt poteſtas ma
ledicendi mihi v̄o audiendi. Ille inquit erat vi
trum integrum et īcorruptū. Sic adhuc repiū
tur boni homines qui cum maledicūtur ⁊ iniū
riātur. reſpondent maledicētibus verū dicis.
peior ſum ꝙ dicis. et tales qui ſic ꝓbātur ⁊ nō
remurmurant. digni ſunt celeſti gloria. Quia
dicit Petrus damiani. Cum homo facit bona
⁊ mala tollerat tūc ſe ꝓculdubio numerari in-
ter membra xp̄i deſiderat. Quiſqꝫ eni recte vi-
uens flagellis atterit̄. Sicut xp̄i nunc in vtro-
qꝫ veſtigia imitatur. ita poſtmodum eius ꝯſor
tio non ꝑuatur. hec ille. Sicut mali hoīes cuꝫ
tanguntur tribulatiōibus. frangūt̄ per impa-
tientiam et remunerationē. De his loq̄t̄ beat⁹
Aug⁹ in ſermonibus cōibus. ſermone. xviij.
Nimis dolendum eſt ꝙ cum apoſtoli nec hor-
roribus nec tormētis potuerūt a charitate dei
ſeꝑari. ⁊ nos interdum ocioſis fabulis et ſepe
ob paruiſſimum vitiū. imo quandoqꝫ ꝓpter ſi-
gnum ita delinquimus charitatē vt non ſolum
multis diebus ſed etiā menſibus. nec loq̄ poſ-
ſumus nec amicitiā habem⁹ nec attēdimus. qr
dum nos inuicem odio habemus muros ciui-
tatis ſancte hieruſaleꝫ ſic ꝯtra nos claudim⁹.
vt nullus nobis remaneat aditus per queꝫ in-
trare poſſumus. Secūdus autem meli⁹ dixit.
quia ſm Iſidorum. li. ethimol. Carbunculus
lꝫ in ſe ſit ſplendidus ⁊ clarus ꝓiectus tamen
in iguem velut inter mortuos carbones extin
guitur. Sꝫ aqua ꝑfuſus exardeſcit. ſic bonus

⁊ electus eū extat in ſocietate bonoꝝ viro=
rum per ſanctitatem lucētium . ipſe lucet ſicut
ſanctus tamen ex humilitate occultat lucē ſue
ſanctitatis. Sed cū ꝓfunditur aqua tribulati=
onis oſtendit ſuā ſanctitateꝫ ſe amplius humi
liando. Sicut ꝓbat Greg.ꝰ .j. dialogoꝝ. de con
ſtātino monacho qui erat puſillus valde ⁊ ex=
ili forma ac deſpecta. quē tamē multi ꝓpter
eius ſanctitatē videre de multis prouincijs an
xie ſitiebant . Quadā vº die ex longinquo lo=
co ad videndum eum quidā ruſticꝰ venit .cūqꝫ
ꝓ viro dei inqreret. quiſnam eſſet ille. tunc ho=
ra eadeꝫ ſtetit in ligneis gradibꝰ reficiendiſqꝫ
lampadibus deſeruiēs . hi aūt qui eū nouerāt
quis eſſet. ruſtico demōſtrabant . Sꝫ ſic ſtulte
mentes hoīuꝫ merituꝫ ex q̄litate corꝑis meti=
untur. eum paruulū atqꝫ deſpectū videns hūc
eſſe cepit omnino non credere in mente ruſtica
inter hec que audiebat ⁊ videbat. Cui ipm eſſe
dum a pluribus fuiſſet atteſtatuꝫ deſpexit ⁊ de
riſit dicens. Ego hunc grandē hoīem credidi.
Iſte aūt de homine nihil habet. Qꝫ vir dei Con
ſtantinꝰ audiuit lampades quas reficiebat ꝓ=
tinus relinquens. cōcito letuſqꝫ deſcēdit atqꝫ
in eiuſdeꝫ ruſtici amplexus ruit. eūqꝫ ex nimio
amore ꝯſtringere cepit. ⁊ oſculari magiſqꝫ gra
tias agere ꝙ de ſe talia iudicaſſet dicēs. Tu ſo
lus oculos aptos ſuꝑ me habuiſti. Ecce q̄liter
iſte ſanctus vir ꝓfuſus aqua deſpectiōis et ir=
riſionis luxit eum irridētem ſe amplexans ſin
cere dilexit. Tertius optime dixit. qꝛ aurum i
igne non minuitur aut ꝯſumitur aut fumat. ſed
ſplendidiꝰ efficitur. Sic bonus hō ſub igne tri
bulationis et paſſionis non minuitur in bonis
v̄tutibꝰ deficiēdo nec ꝯſumitur impatiētie v̄ba
dicendo. nec fumat v̄ba blaſphemie euomēdo
ſed ſplēdidior efficitur . Si quid habet pecca=
ti expurgando . Sicut patet de viro ſancto in
vitaſpa. qui dum iniuſte damnatꝰ eſſet ad mor
tem fuſtigaretur dixit. ꝑcutite bene hāc paleā
vt granū purum inde exeat. Ideo dicit ſapiēs
ſalomonon Sap. iij. Tanq̄ aurum in fornace
ꝓbauit illos. i. electos et quaſi holocauſti ho=
ſtiam accepit illos. Quāto eni aurum frequen
tius liqueſit et tranſit per ignem tanto purius
chariꝰ et acceptabiliꝰ. Tribulatio eni ⁊ paſſio
vite p̄ntis eſt ſicut fornax vel caminus in quo
homies depurātur. et quāto magis in illa for=
nace ponūtur. tanto purius efficiunt vt ad fu=
turam gloriaꝫ recipiātur. Quia dr̄ Eccl. ij. In
igne ꝓbatur auruꝫ et argentū . homines vº re
ceptibiles in camino humiliationis . Ergo iu=
ſti q̄to magis ꝓ xp̄o tribulātur ⁊ patiūtur. tā=
to ſunt magis precioſi ⁊ acceptabiles. Tertie
paſſiones ſunt aſſumpte voluntarie. vt ſunt vi

gilie. ieiunia. et orationes. et alie corꝑis caſti=
gationes. de vigilijs dic̄ beatꝰ Ambro. ſuꝑ be
ti imaculati. ſuꝑ illo v̄bo. memor fui nocte no=
minis tui dñe. Si ſtudētes doctrinis ſeculari=
bus ꝑ parū ſomno indulgēt. quāto magis q̄ deū
cognoſcere cupiūt ſomno corꝑis . niſi q̄tū na
ture ſit ſatis impediri non debent. nō ergo to=
tam noctem dormiamꝰ. Sed maximā partem
eius lectioni ⁊ orationi deputemꝰ. de ieiunio
dicit Hieroꝰ ſuꝑ ps̄. xviij. Tales milites q̄ ie=
iunio vacant diligit xp̄s. quia in ieiunio victo=
ria ē. ⁊ in victoria triumphus . Et Iſid. li. iij. d
ſum. bo. Facilius ꝑ ieiuniū oratio penetrat ce
lum. Tunc eni homo ſpūalis effectus angelis
cōiungitur. et deo liberiꝰ copulat̄. Pro cōclu=
ſione huius ſermonis hꝫ oritur vna dubitatio
vtruꝫ homo etiā adiutus gratia poſſit mereri
vitam eternā: ⁊ videt̄ ꝙ non. per v̄buꝫ apoſto
li ꝓ themate allegatum. non ſunt ꝯdigne paſſi
ones ⁊c̄. Et qꝛ ſanctoꝝ paſſiōes ſunt maxime
meritorie. et ſi ille non ſunt condigne . g̊ nulla
opera hominis ſunt condigna ad vitā eternā.
Et ad hoc dicit Hol. ſuper li. ſapi. lec. xxxv. ꝙ
hominē adiutū gratia mereri vitam eternā ex
condigno pōt intelligi dupliciter . Vno modo
ꝙ merita homis tm̄ valeant naturaliter. puta
ꝙ tanta ſit bonitas et valor i natura ⁊ ſubſtan
tia meriti. ꝙ ei debeatur vita eterna. Alio mō
ꝙ tm̄ valeat legaliter ex inſtitutiōe legis ſicut
parua pecunia cupri natura ſui ſiue naturali
valore non valet tātū quātū vnus panis. Sed
ex inſtitutione principis tm̄ valet . Iſto modo
opera noſtra ex ſuo naturali valore ⁊ bonita=
te non merentur vitam eternam de condigno.
ſed de congruo tm̄ . quia congruū ē ꝙ homini
facienti bonum ſm ſuam finitam potentiā. deꝰ
retribuat p̄mium eterne vite ſm potētiam ſuā
infinitam. Nam Alex. cuidam pauperi petēti
denarium tribuit ſibi ciuitatē dicens. ꝙ ſibi cō
ueniebat facere tale donum. licet non recipien
ti ſic in ꝓpoſito. Sed ſecūdo modo poſſumꝰ di
cere ꝙ oꝑa noſtra ſunt cōdigna vite eterne ex
gratia. nō ex ſubſtātia actus . ſtatuit eni deus
ꝙ bn̄ operās i gr̄a habeat vitā eternaꝫ . ⁊ ideo
ꝑ legē ⁊ gratiā p̄ncipis noſtri meremur de cō=
digno vitam eternam. Iuxta illud Hiere. xxxj
Erit merces operi tuo. Et Ezech. vij. Scdꝫ vi
as eorum faciam eis. Ex quibus autoribꝰ ptꝫ
ꝙ homo adiutus per gratiaꝫ de condiguo me
retur vitam eternam. que incompabiliter ma=
ior eſt merito. qꝛ multo melior et maior eſt ibi
gloria q̄ hꝫ labor. vt dicit magiſter Petrꝰ lom
bardus ſuper v̄bo thematis. Ideo dicūt docto
res. ſicut punit deus malos citra cōdignū. ita
bonos p̄miat vltra condignum. Ad dictū aūt

apoſtoli. non ſunt condigne paſſiones huiꝰ tē-
poris. ſcilicet naturaliter. Sed bene leg. alt. vt
dictum eſt.

¶ Sermo ſecundus. de eadem.

ESTOTE miſe-
ricordes ſicut et pater vr̄ miſeri-
cors eſt. Luc. vj. Cōſuetudo eſt hec inter magi
A ſtros ſcholariū qn̄ ipi magiſtri per ſe legerunt
aliquā lectionē q̄ multum eſt ꝓ vtilitate ſchola
rium hāc nō ſinunt ſtatim tranſire ſine fructu.
Et quia nō poſſunt eſſe cum ſcholaribus ſemꝑ
Ideo ſtatuunt eis locatos intelligentes qui le
ctiones eis a magiſtris lectas ruminent et re-
ſumant. Et hi locati cum velint recedere ad tē
pus vel ad horam. deputant eis reſumptores
vt ſic ſcholares ī lectionibus eis lectis fiant ꝑ
fectiores. Spūaliter dominꝰ noſter ieſus chri-
ſtus eſt ſummus magiſter qui dicit Mat. xxiij
Nolite vocari rabi. vnus eſt enī magiſter vr̄.
omnes aūt vos fratres eſtis ⁊ poſt pauca. nec
vocamini magiſtri. qꝛ magiſter veſter vnus eſt
xp̄s. Et Joh. xiij. Vos vocatis me magiſter ⁊
dn̄e ⁊ bene dicitiſ. ſum eteni Iſte magiſter olim
habuit ⁊ adhuc habet vnam ſcholam ī celo in
q̄ ſchola ſunt tres angelici ſpūs. Aliam habet
in mundo ī qua ſunt homines ignaros. qꝛ ſm
ph̄m ea ſcilicet que ſcimus ſunt minima reſpe-
ctu eoꝝ que ignoramus. Sed quia angeli ī ce-
lo erant in ſcia ꝑfecti. Quia vt dicit Greg. iiij
dialo. Quid eſt qd̄ nō vident qui vidēt omnia
videntē. ideo xp̄s verꝰ magiſter dimiſſa ſchola
celi venit in ſcholā mūdi in qua dignatus ē re-
gimen acceptare. ignaros informare. Nā val-
de vtiles lectiōes legit. Juxta illud Eſa. xlviij
Ego deus tuus docens te vtilia. inter ceteras
legit vnam valde neceſſariam. videlicet de mi-
ſericordia q̄ ſm Ambro. eſt ſumma lectio. Et
in hoc quādo dixit in v̄bis allegatis. eſtote mi
ſericordes ⁊c̄. Et iterum. date et dabitur vob.
Et Luc. xj. Quod inq̄t ſupeſt date elemoſynā
⁊ omnia mūda ſunt vobis. Sed qꝛ de hoc mū-
do xp̄s magiſter veritatis trāſiturus erat pro
pter quod ſtatuit eis. videlicet hominibꝰ itelli
gētes locatos. videlicꝫ ſanctos aplos q̄ erant
loco ſui. et hāc lectionē ſepius reſumebāt. Nā
beatꝰ Petrꝰ q̄ principaliter fuit loco magiſtri
ſui xp̄i. hāc lectionē reſumpſit. qn̄ dixit. j. Pe.
iij. Eſtote compatientes. fraternitatis amato
res ⁊ miſericordes. Et. ij. Pe. j. Miniſtrate in
pietate fraternitatis amorē. hāc beatꝰ Paulꝰ
ꝓcise reſumpſit etiam cū ait ad Eph. iiij. Eſto-
te inuicem benigni et miſericordes. Et. ij. Cori.
viij. Veſtra abundantia illoꝝ ſuppleat inopiā
Contingit enim interdum ꝙ ſcholares ſint ne
gligentes. nec lectiones aduertentes. et tunc
aliqui inter locatos apponunt eis minas. Sic
ſanctus Jacobus minor ī ſua lectione cōmina
batur negligētibus cū dixit. Judicium ſine mi
ſericordia fiet illi qui non fecerit miſericordiā
Jac. ij. Sed qꝛ illi apoſtoli non potuerūt ſem-
per eſſe cum hoībus. et hāc lectionem eis reſu
mere legēdo. ideo decreuerūt poſt ſe reſumpto
res ſanctos doctores et p̄dicatores relinque-
re quoꝝ vnus fuit. ſ. Hieronymꝰ qui ait ſuper
pſ̄. xxxiij. Da pauperi et gratias age domino
qui dedit tibi vnde dares fratribus. Alius eſt
Augꝰ in quodam ſermone. De tuo ieiunio fa-
mes pauperis ſatietur. aut ſi ieiunare non po-
tes paſcas pauperes quoꝝ ſaturitate venia ti
bi concedatur. Tertius eſt Leo papa. in ſermo
ne. ſentiant omnes paupes noſtram humanita
tem in quibus inuādis nemo eſt qui non poſſit
aliquam exequi beniuolentie portionem. Ecce
quomodo ſancti doctores reſumūt lectionem
xp̄i et locatoꝝ apoſtoloꝝ. et beati ſunt hoīes
qui hanc bene ſtuduerint. qꝛ cū magiſter ſum-
mus xp̄s in fine aduenerit. audient ab eo letaꝫ
vocem. Venite benedicti patris mei poſſidete
paratuꝫ vobis regnum ante conſtitutionē mū
di. quare? quia lectionē meaꝫ bene ſtuduiſtis ⁊
impleuiſtis. Eſuriui enī et dediſtis mihi mādu
care. ſitiui et dediſtis mihi bibere ⁊c̄. Ve auteꝫ
illis qui per tot annos hanc leuem lectionē de
miſericordia audierūt. nec eam didicerūt. nec
ſm eam fecerunt. Naꝫ a magiſtro eternis ſup-
plicijs flagellātur cum dicit eis. diſcedite a me
maledicti in ignem eternū q̄ paratus eſt ſatha
ne et angelis eius. Eſuriui et non dediſtis mi-
hi māducare ⁊c̄ Matth. xxv. Ne ergo hoc du
rum v̄bū audiamus ⁊ flagellis eternis ſubijci-
amus dimiſſi ſunt nobis in ſchola huius mūdi
ſubreſumptores ſeduli p̄dicatores qui quaſi ī
omnibus p̄dicationibus ſuis reſumūt. hanc le
ctionem de miſericordia et p̄ncipaliter in hac
quarta dn̄ica cū dicūt in v̄bo p̄aſſumpto. eſto
te miſericordes. Et duo facit. p̄mo mandando
miſericordiā. ibi. eſtote miſericordes. ſcd̄o do
nādo formā. ibi. ſicut pr̄ vr̄ miſericors eſt. ¶ De B
p̄mo eſt notādū ꝙ dn̄i terreni libentiꝰ ducūt ī
ſponſam v̄ginem genere nobilē. ſpecie decorā
diuitijs opulentā. cōuerſatione benignā et ꝓle
fecundā. Et p̄mo quidem querunt ſponſaꝫ no-
bilem. Ex quo enī ipſi ſūt nobiles. Jō ducēdo
tales vitant imparitates. dicit enī Egidius ro
manus ī de regi. p̄n. ꝑte. j. li. ij. c. xij. ꝙ coniu-
gium ordinatur ad debitam ſocietatem et pa-
cificum eſſe et ſufficientiā vite. Prout ordinat